

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 11C/328/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512218411
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mlejová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2014:7512218411.3

Rozhodnutie

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Dagmar Mlejovou v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpeného advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, proti žalovanému: V. Q., N.. XX.XX.XXXX, N. A. A. XX, toho času na neznámom mieste, zast. V. V. L.K., zamestnankyňou Okresného súdu Košice - okolie, o zaplatenie 248,95 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalobu v celom rozsahu zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 29.10.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 248,95 eura s príslušenstvom na tom základe, že spoločnosť Slovak Telekom a.s. zmluvou zo dňa 06.12.2011 postúpila naňho pohľadávku voči žalovanému vedenú pod číslom XXXXXXXXXX v žalovanej výške. Žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu, ako poskytovateľom Zmluvu o pripojení bez uvedenia dňa uzavretia (ďalej len „Zmluva“). Predmetom zmluvy bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu žalovanému. Žalovaný sa zaviazal riadne odoberať službu a platiť riadne a včas dohodnuté poplatky. V prípade nedodržania zmluvných povinností bolo povinnosťou žalovaného uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve/Dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu žalobcu, ktorá mu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu. Podľa vyjadrenia žalobcu je žalovaný v uvedenom prípade sankcionovaný za to, že nedodržel konkrétne určené povinnosti, ktoré mu vyplývali zo Zmluvy, resp. Dodatku k zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok, v dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta/koncové zariadenie vypojené z prevádzky. Žalobca uviedol, že keby žalovaný splnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby tak, aby prostredníctvom týchto platieb po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanému mobilný telefón / koncové zariadenie, prípadne program služieb podľa vlastného výberu za zľavnenú cenu. Žalovaný si nesplnil svoju povinnosť, a cenu riadne a včas poskytnutých služieb žalobcovi nezaplatil, resp. nezaplatil ich pomernú časť, čím porušil povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy v spojení so Všeobecnými podmienkami. Dlh žalovaného voči žalobcovi, ktorý vznikol na základe vyššie uvedených skutočností vyčíslil žalobca v sume 248,95 eura, žalovaný nezaplatil riadne a včas zmluvnú pokutu, ktorá mu bola vyfakturovaná faktúrou č. XXXXXXXXXX v sume 248,95 eura, ktorá sa stala splatnou dňa 05.11.2009. Nezaplatením faktúry v lehote splatnosti riadne a včas sa žalovaný dostal do omeškania, preto si uplatnil žalobca aj úrok z omeškania až do jej zaplatenia.

Žalovanému, ktorého pobyt nie je známy a nepodarilo sa ho zistiť ani vykonaným šetrením, bol uznesením č.k. 11C/328/2012-74 zo dňa 27.12.2013 ustanovený opatrovník na zastupovanie v konaní podľa § 29 ods. 2 O.s.p. v osobe zamestnanca súdu Mgr. Marcely Uhriňákovej. Opatrovník žalovaného sa k návrhu nevyjadril.

Súd vo veci nariadil pojednávanie dňa 23.06.2014. Žalobca sa na pojednávaní nezúčastnil, svoju neprítomnosť ospravedlnil písomným podaním zo dňa 13.06.2014. Žalovaný ani súdom ustanovený opatrovník žalovaného sa pojednávania nezúčastnili, svoju neprítomnosť neospravedlnili. Súd preto konal v ich neprítomnosti v zmysle § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení (ďalej len „O.s.p.“).

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so Zmluvou o pripojení, Dodatkom k zmluve o pripojení, faktúrou a ostatnými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise a zistil tento skutkový stav:

Žalovaný a spoločnosť Slovak Telekom a.s. so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35763469 uzavreli zmluvu o pripojení bez uvedenia dátumu, z ktorej vyplýva, že zmluva bola uzavretá medzi predchodcom žalobcu T - mobile Slovensko a.s. Bratislava a žalovaným, v rámci ktorej bol dohodnutý program služieb Relax 60 a to po dobu 24 mesiacov od účinnosti zmluvy. Žalovanému bol odpredaný mobilný telefón Nokia 6103 za maximálnu cenu pôvodne 1,- Sk, a so zmluvnou pokutou v sume pôvodne 7500,- Sk, t.j. 248,95 eura. Z faktúry č. XXXXXXXXXX zo dňa 15.10.2009, splatnej dňa 05.11.2009 vyplýva, že žalobca vyfakturoval žalovanému sumu 248,95 eura z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností.

Podľa § 544 ods. 1,2,3, zákona 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „OZ“) ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a OZ neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.: 4C 174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č.k. 3Co 26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo dňa 6.12.2011 č.k. 4C 162/2011 -28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č.k. 16Co 32/2012 -46.

Podľa § 53a ods. 1 OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), ktorá v článku 7 odsek 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v

záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok zmluvne uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov, alebo dodávateľov“.

S ohľadom na relevantnú judikatúru súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom v zmluvách uzatvorených zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa, aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok“ (článok 6 smernice).

Ustanovenie článku 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytovať v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie súdneho dvora C-76/10 Pohotovosť/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EU a práva EU na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku a môže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EU je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímavý a rešpektovaný subjektmi práva (ipso facto, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania) v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takého - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti § 2 písm. u/ Zákona č. 250/2007 Z.z.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu, aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanoveniami § 53a ods. 1 OZ, vzhľadom k tomu, že táto spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaný bol v celom rozsahu úspešný, preto mal právo voči žalobcovi, aby mu nahradil trovy konania, avšak v konaní si náhradu trov konania neuplatnil, preto súd vyslovil, že účastníci právo na náhradu trov konania nemajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.